

Testas iš skyriaus „Renesansas“

1. Koks istorinis kultūrinis faktas skatino M. Daukšą vienoje iš savo knygų („Postilėje“) ginti lietuvių kalbą? ☆

- ☐ A Jo globėjo vyskupo M. Giedraičio skatinimas
- ☐ B M. Mažvydo „Katekizmo“ pasirodymas
- ☐ C Po Liublino unijos prasidėjęs lietuvių lenkėjimas
- ☐ D Reformacijos sąjūdis

2. Kodėl iš trijų M. Daukšos minimų tautos sudedamųjų dalių - tėvų žemės, papročių ir kalbos - svarbiausia, anot jo, yra gimtoji kalba? ☆

- ☐ A Nes gimtoji kalba yra paveldėta iš protėvių
- ☐ B Nes gimtoji kalba labiausiai susieja žmogų su tauta
- ☐ C Nes gimtoji kalba duota Dievo
- ☐ D Nes žemė lengvai prarandama

3. Kaip M. Daukšos prakalboje atsiskleidžia renesansinė tautos samprata?

- ☐ A Tautos žmonės turi vienyti tokios pačios pažiūros
- ☐ B Tautos žmonės turi vienyti tie patys papročiai
- ☐ C Tautos žmonės turi vienyti ta pati kalba
- ☐ D Tautos žmonės turi vienyti ta pati žemė

Yra 3 teisingi atsakymai.

4. Kokia M. Daukšos „Prakalbos į malonųjį skaitytoją“ reikšmė? ☆

- ☐ A Prakalba parašyta lenkiškai
- ☐ B M. Daukša atskleidžia naują požiūrį į gimtąją kalbą
- ☐ C M. Daukša pasirodo kaip renesanso idėjų skleidėjas
- ☐ D M. Daukša smerkia bajorų sulenkėjimą, gimtosios kalbos niekinimą

Yra 3 teisingi atsakymai.

5. Kuo svarbi antra „Katekizmo“ prakalbos dalis (63-78 eilutės)? ☆

- ☐ A Prakalbos adresantas kalbasi su lietuviu žemdirbiu, kuris knygų skaitymo nelaiko reikalingu užsiėmimu
- ☐ B Kalba nebe knygelė, bet prakalbos adresantas
- ☐ C Knygelė dėkoja lietuviams už skaitymą
- ☐ D Žemdirbys įtikinėjamas, kad knygų skaitymas nėra kiek ne prastesnis užsiėmimas negu žemdirbystė

Yra 3 teisingi atsakymai.

6. Kuo svarbi pirmą „Katekizmo“ prakalbos dalis (1-62 eilutės)? ☆

- ☐ A Knygelė primena žodžio galią: Dievas vienu žodžiu sukūrė pasaulį, todėl be tikėjimo studijų neišsivaizduojamas asmenybės kūrimas, branda
- ☐ B Knygelė siūlo savarankiškai siekti mokslo - protestantiško tikėjimo tiesų
- ☐ C Personifikuota knygelė prašo, kad visi lietuviai ją skaitytų ir suprastų
- ☐ D Knygelė prašo, kad ją skaitytų tik kunigai

Yra 3 teisingi atsakymai.

7. Kuo svarbi trečia „Katekizmo“ prakalbos dalis (nuo 79 eilutės)? ☆

- ☐ A Kunigai ir ponai privalo skleisti Dievo žodį, šviesti valstiečius
- ☐ B Raginama pirmiausia mokytis „Katekizmo“, vėliau siekti sunkesnio mokslo - Šventojo Rašto studijų
- ☐ C Kreipiamasi į ponus ir kunigus
- ☐ D Kreipiamasi į valstiečius

Yra 3 teisingi atsakymai.

8. Dėl kokio Europos sąjūdžio ir kodėl susidarė sąlygos pirmajai lietuviškai knygai atsirasti? ☆

- ☐ A Dėl Tautų pavasario, nes šis judėjimas skatino žmones kovoti už savo laisvę
- ☐ B Dėl reformacijos, nes ji skatino atsigręžti į gimtąją kalbą
- ☐ C Dėl Liublino unijos, nes susijungė Lietuva su Lenkija
- ☐ D Dėl reformacijos, nes ji skatino kiekvieną žmogų nagrinėti Šventąjį Raštą, šviestis

Yra 2 teisingi atsakymai.

9. Kaip su M. Mažvydo vardu susijusi Vilniaus universiteto biblioteka? ☆

- ☐ A Yra sukurta Vilniaus universiteto bibliotekos paminklinės durys, skirtos pirmosios lietuviškos knygos, M. Mažvydo „Katekizmo“, 550 metų jubiliejui paminėti
- ☐ B Yra sukurta Vilniaus universiteto bibliotekos paminklinės, skirtos pirmosios lietuviškos knygos, M. Mažvydo „Katekizmo“, 450 metų jubiliejui paminėti, durys
- ☐ C Kol M. Mažvydas gyveno LDK, tol dirbo Vilniaus universiteto bibliotekoje
- ☐ D Manoma, kad M. Mažvydas svajojo dirbti Vilniaus universiteto bibliotekoje, tačiau dėl protestantiško tikėjimo buvo nepriimtas

10. Kokie argumentai leidžia „Radviliadą“ laikyti herojiniu epu? ☆

- ☐ A Nes vaizdingai aprašomas Radvilos skydas
- ☐ B Nes „Radviliada“ parašyta hegzametru
- ☐ C Lietuvos peizažas, lemiantis herojaus poelgius
- ☐ D Herojaus, LDK karvedžio Radvilos Rudojo, paveikslas

Yra 2 teisingi atsakymai.

11. Kada, kur ir kokia kalba sukurta ir išleista „Radviliada“? ☆

- ☐ A 1569 m. Lenkijoje, lietuvių kalba
- ☐ B 1599 m. Vilniuje, lietuvių kalba
- ☐ C 1569 m. Lenkijoje, lotynų kalba
- ☐ D 1592 m. Vilniuje, lotynų kalba

12. Koks „Radviliadoje“ vaizduojamas Lietuvos peizažas? Kodėl būtent toks? ☆

- ☐ A Vaizduojama Lietuva nuo Baltijos jūros iki Juodosios, kad atskleistų jos grožį
- ☐ B Vaizduojama ATR, kad atskleistų susijungusių šalių galybę
- ☐ C Vaizduojama ATR, kad sustiprintų lietuvių ir lenkų sąjungą
- ☐ D Vaizduojama Vytauto Didžiojo laikų Lietuva (nuo Baltijos jūros iki Juodosios), kad primintų buvusią galybę

13. Kokių dalykų „Radviliadoje“ gyventojams pašykšti Lietuvos gamta ir kodėl? ☆

- ☐ A Jūrų, nes Lietuva būtų tapusi jūrine valstybe
- ☐ B Žvėrių, nes juos medžiotojai iškart sumedžiodavo
- ☐ C Gamtos išteklių, nes trūkumas ugdo ambicingus lietuvius
- ☐ D Švelnaus klimato, nes grūdina lietuvius kaip būsimus tėvynės gynėjus

Yra 2 teisingi atsakymai.

14. Kokie faktai apie Joną Radvaną, „Radviliados“ autorių, yra žinomi? ☆

- ☐ A Palaidotas Vilniuje, Rasų kapinėse
- ☐ B Buvo protestantas, nes bičiuliavosi su Radvilų aplinkos žmonėmis
- ☐ C Poetas kilęs iš Vilniaus, nes pirmą savo eilėraštį pasirašė „vilnietis“
- ☐ D Gimė Mažojoje Lietuvoje

Yra 2 teisingi atsakymai.

15. Kada ir kur buvo išleista M. Daukšos „Postilė“? ☆

- ☐ A 1599 m. Vilniaus universiteto spaustuvėje
- ☐ B 1547 m. Mažojoje Lietuvoje
- ☐ C 1547 m. Vokietijoje
- ☐ D 1599 m. Lenkijoje

16. Citatomis pagrįsk teiginį, kad gimtoji kalba, anot M. Daukšos, turi būti valstybinė.

- ☐ A Gimtoji kalba yra „valstybės sargas“.
- ☐ B „Tąja kalba paprastai visi rašo įstatymus...“
- ☐ C „... nėra tokio niekingo žemės užkampio, kur nebūtų vartojama sava kalba.“
- ☐ D Gimtąja kalba „aptaria visus valstybės reikalus“.

Yra 3 teisingi atsakymai.

17. Kas yra pirmųjų lietuviškų knygų autorius LDK? ☆

- ☐ A Mikalojus Dauša
- ☐ B Baltramiejus Vilentas
- ☐ C Martynas Mažvydas
- ☐ D Antanas Baranauskas

18. Citatomis pagrįsk teiginį, kad renesansinė iškalba M. Daukšos „Postilės“ prakalboje remiasi pavyzdžiais iš gamtos. ☆

- ☐ A „Sunaikink ją [kalbą] - užtemdysi saulę danguje...“
- ☐ B „Kalba yra bendras meilės ryšys...“
- ☐ C „Kas per keistenybės būtų tarp gyvulių, jeigu varnas užsimanytų sukti kaip lakštingala, o lakštingala - krankti kaip varnas...“
- ☐ D „... ne miestų ir pilių tvirtumu gyvuoja tautos, bet daugiausia išlaikydamos ir vartodamos savo kalbą...“

Yra 2 teisingi atsakymai.

19. Kur saugomi pirmosios lietuviškos knygos originalūs egzemplioriai? ☆

- ☐ A Rusijoje
- ☐ B Oksfordo universitete
- ☐ C Niekur, nes neišliko
- ☐ D Vilniaus ir Tòrūnės universitetuose

20. Kur palaidotas Martynas Mažvydas? ☆

- ☐ A Vilniuje, Rasų kapinėse
- ☐ B Ragainės mieste, ten, kur Prūsijoje ėjo klebono pareigas
- ☐ C Biržuose
- ☐ D Kaune, Petrašiūnų kapinėse

21. Kada ir kur išleista pirmoji lietuviška knyga? ☆

- ☐ A 1547 m. Karaliaučiuje
- ☐ B 1547 m. Lenkijoje
- ☐ C 1547 m. Vilniuje
- ☐ D 1457 m. Ragainėje

22. Kiek ir kokios dalys sudaro M. Mažvydo „Katekizmą“? ☆

- ☐ A Dvi: prakalba ir elementorius
- ☐ B Šešios dalys: dedikacija, lotyniška prakalba, lietuviška prakalba - pirmasis lietuviškas eilėraštis, elementorius, katekizmas, giesmynas
- ☐ C Viena: katekizmas
- ☐ D Septynios: dedikacija, trys prakalbos (lotyniška, vokiška, lietuviška), elementorius, katekizmas, giesmynas

23. Kokia upių katalogo prasmė „Radviliadoje“? ☆

- ☐ A Suskaičiuoti upes
- ☐ B Prikelti gamtos objektus iš nebūties, nes tiek upių Lietuvai nebepriklausė
- ☐ C Parodyti geografinę nuovoką
- ☐ D Parodyti upių gausybę ir Dievo pasaulio gyvybingumą bei grožį

Yra 2 teisingi atsakymai.

24. Kuo svarbus Radvilos Rudojo sapnas prieš Ulos mūšį? ☆

- ☐ A Radvila Rudasis sapne susitinka su kunigaikščiu Gediminu
- ☐ B Sapne karvedys pamato būsimą pralaimėjimą
- ☐ C Radvila Rudasis sapne susitinka su Vytautu Didžiuoju
- ☐ D Radvila Rudasis sapne susitinka su Ivanu Rūsčiuoju

25. J. Radvano herojinio epo „Radviliada“ citatomis pagrįsk teiginį, kad žynys Mūsąjas nuo mažens auklėja Radvilą Rudąjį kaip tėvynės gynėją. ☆

- ☐ A „Sek praeities karvedžiais ir senolių įstatymus dėkis...“
- ☐ B „Savo tėvynei tarnauk...“
- ☐ C „... stok mintyse ant dangaus...“
- ☐ D „Tau pragaištingas garbės troškimas tegu nepakenkia...“

Yra 2 teisingi atsakymai.

26. Apie kokius dalykus J. Radvano herojiniame epe „Radviliada“ kalba kunigaikštis Vytautas su Radvila Ruduoju sapne prieš Ulos mūšį? ☆

- ☐ A Vytautas Didysis prašo Radvilos grąžinti buvusią LDK šlovę
- ☐ B Vytautas Didysis prašo nugalėti mūšyje priešą
- ☐ C Vytautas Didysis kviečia Radvilą Rudąjį į dangaus karalystę
- ☐ D Vytautas Didysis pranašauja Lietuvos ateitį

Yra 2 teisingi atsakymai.